

Vantaan vammaisneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Vantaan kaupunki

Kaupunkikulttuurin Toimiala

PL 1620, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Silkkitehtaan­tie 5c

01300 Vantaa

Vammaisneuvosto@vantaa.fi

www.vantaa.fi/vammaisneuvosto

Puhelin 040 141 8164

Sisällys

1 Vammaisneuvostotoiminnan lakisääteisyys.....	3
2 Vantaan vammaisneuvosto	3
Toimikausi 2021 – 2023	4
3 Vammaisneuvoston toiminnan painopisteet vuonna 2023	6
3.1 Yhteistyö hyvinvointialueen ja Kaupungin välillä	6
3.2 Tiedottamisen kehittäminen	7
3.3 Esteettömyyden edistäminen.....	8
3.4 KAUPUNKITASOINEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	8
3.5 MUU YHTEISTYÖ JA TOIMINTA.....	9

1 VAMMAISNEUVOSTOTOIMINNAN LAKISÄÄTEISYYS

Kuntalain 28 § mukaan kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on kuntalain mukaan huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Vammaisneuvostolle on kuntalain 28 § mukaan annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

2 VANTAAN VAMMAISNEUVOSTO

Vantaan vammaisneuvosto on kaupungin ja sen alueella toimivien vammaisjärjestöjen, vammaisten henkilöiden ja heidän omaistensa yhteistyöelin. Vammaisneuvoston tavoitteena on edistää vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta muiden kuntalaisten kanssa sekä edistää Vantaan kaupungin esteettömyyttä.

Vammaisneuvosto korostaa toiminnassaan ennaltaehkäisevää toimintaa. Vammaisneuvoston tehtävänä on...

- a) Seurata ja edistää vammaisille henkilöille tarkoitettujen palvelujen kehittämistä, esteettömyyttä ja saavutettavuutta
- b) Seurata ja edistää kaupungin päätöksentekoa vammaisten henkilöiden näkökulmasta. Vammaisneuvosto haluaa vaikuttaa ja olla mukana suunnittelemassa ja valmistelemassa sellaisia kunnan eri toimialojen asioita, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvointiin, osallisuuteen sekä yhdenvertaiseen suoriutumiseen elinympäristössä ja päivittäisissä toiminnoissa.
- c) Edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin, kuten esimerkiksi koulutukseen, työelämään ja kulttuuri- ja harrastustoimintaan
- d) Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa sekä huolehtia käsittelemiensä asioiden tiedottamisesta.
- e) Seurata ja edistää YK:n vammaissopimuksen toteutumista.

TOIMIKAUSI 2021 – 2023

Vantaan vammaisneuvoston jäsenet valitaan vammaisneuvoston ja potilas- ja vammaisjärjestöjen vaalikokouksessa joka toinen vuosi. Vaalikokouksen tuloksen vahvistaa aina kaupunginhallitus kokouksessaan.

Vantaan kaupunginhallitus on kokouksessaan 6.9.2021 (13 §) asettanut vammaisneuvoston toimikaudelle 2021 - 2023.

Toimikauden aikana käynnistyy Vantaa-Kerava hyvinvointialueen toiminta, jonka myötä kuntien vastuulta poistuu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen toiminnot.

Toimintavuoden 2023 on merkityksellistä, että Kaupungin ja hyvinvointialueen välille ei pääse syntymään hallinnollisia raja-aitoja vaan toimintaa tehdään yhteistyössä. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa helpottaa Hyvinvointialuelain (611/2021) 32§:n mukainen vammaisneuvosto, joka on käynnistänyt toimintansa syksyn 2022 aikana. Hyvinvointialueen vammaisneuvostossa on edustettuna kuusi (6) Vantaan vammaisneuvoston edustajaa.

Toimintavuoden 2023 aikana Vantaan kaupunginvaltuusto tulee päättämään myös Vantaan ratikkahankkeesta, joka vaikuttaa keskeisesti Vantaalla asuviin kuntalaisiin. Vammaisneuvoston kannalta on olennaista, että mahdollinen ratikka ja sen rakentumisessa tulee huomioida esteettömyys ja saavutettavuus vammaisneuvoston kohderyhmään kuuluvien ihmisten näkökulmasta.

3 VAMMAISNEUVOSTON TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2023

Toimintavuoden 2023 aikana vammaisneuvoston tavoitteena on keskittyä vammaisneuvoston toiminnan tiedottamiseen sisäisesti ja ulkoisesti. Vantaa-Kerava hyvinvointialueen astuessa voimaan 1.1.2023 alkaen kaupungin vammaisneuvoston toiminnan painopisteet muuttuvat merkittävästi, kun sosiaali- ja terveystalvelut siirtyvät kokonaan hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Hyvinvointialueen käynnistymisen myötä vammaisneuvoston toimintaa on tarkoitus kehittää palvelemaan paremmin kaupungin tarpeita.

Vammaisneuvoston rakennustyöryhmä kokoontuu tarvittaessa ja laatii vammaisneuvostolta Lupapiste.fi -palvelussa pyydetty lausunnot Vantaan rakennushankkeista. Vantaan vammaisneuvosto pitää tärkeänä, että uudis- ja korjausrakentamisen vaiheissa huomioidaan esteettömyys sekä saavutettavuus.

Vantaan vammaisneuvosto pyrkii edistämään painopisteitä Huomioiden YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen.

3.1 YHTEISTYÖ HYVINVOINTIALUEEN JA KAUPUNGIN VÄLILLÄ

Hyvinvointialueen käynnistymisen myötä haasteeksi voi nousta tiedon kulkeminen kahden vammaisneuvoston välillä (kaupunki ja hyvinvointialue), koska vuonna 2023

vammaisneuvoston kohderyhmään kuuluvien ihmisten sosiaali- ja terveyspalveluita ei tulla käsittelemään kaupungin neuvostoissa päällekkäisyyksien vuoksi. Muutoksen myötä vammaisneuvoston vastuulla on edistää yhteistyötä hyvinvointialueen ja kaupungin välillä

vammaisneuvoston tavoitteena on...

- a) edistää yhteistyötä kaupungin ja hyvinvointialueen välillä
- b) seurata hyvinvointialueen päätöksentekoa
- c) kehittää osallisuuden muotoja, jotta vammaisneuvoston kohderyhmään kuuluviin ihmisten ääni tulee kuuluviin hyvinvointialueen päätöksenteossa.

3.2 TIEDOTTAMISEN KEHITTÄMINEN

Vammaisneuvoston toimintavuonna 2023 tavoitteena on kehittää yleisellä tasolla viestintää saavutettavammaksi. Tiedottamista pyritään kehittämään sisäisen sekä ulkoisen tiedottamisen osalta.

Vammaisneuvoston tavoitteena on...

- a) Ulkoista tiedottamista kuntalaisille parannettava. Vammaisneuvoston toiminnan tekeminen tunnetuksi lisää vammaisneuvoston painoarvoa.
- b) Edistää kaupunkitasolla saavutettavampaa viestintää

3.3 ESTEETTÖMYYDEN EDISTÄMINEN

Vammaisneuvoston rakennustyöryhmän tehtävänä on antaa esteettömyyslausuntoja suunnitteilla olevista korjaus- ja uudisrakennuskohteista. Vantaan rakennushankkeissa on noussut esille vuoden 2022 aikana, että tietyiltä osin esteettömyyden edistäminen on jäänyt puolitiehen kuten opasteiden, induktiosilmukoiden sekä äänimajakoiden puuttuminen.

Vammaisneuvoston tavoitteena on.....

- a) edistää esteettömyyslausunnoissaan äänimajakoiden, induktiosilmukoiden sekä opasteiden parempaa resurssointia rakennushankkeissa
- b) Vuoden 2023 aikana kartoitetaan Vantaan osa julkisista rakennuksista ja mahdollisimman yksityiskohtaisesti myös tieosuudet esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmasta (vammaisneuvosto haluaa, että kaupunki tekee kartoituksen) sekä laaditaan korjaussuunnitelma.

3.4 KAUPUNKITASOINEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Sosiaali- ja terveystalvelujen siirtymisestä hyvinvointialueelle huolimatta kaupungin vastuulle jää hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Kunnalla on lakisääteinen tehtävä edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä (perustuslaki 19 §, kuntalaki 1 §, terveydenhuoltolaki 12 §, sosiaalihooltolaki 7 §). Hyvinvointityön lähtökohtana on

toimintaympäristö- ja hyvinvointitieto sekä tämän tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa. Terveystieteidenlaki (12 §) velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä raportoimaan näitä valtuustolle vuosittain.

Vammaisneuvoston tavoitteena on.....

- a) tuoda esille vammaisneuvoston kohderyhmään kuuluvien ihmisen näkökulma hyvinvoinnin ja terveyden kysymyksissä
- b) ottaa kantaa hyvinvointia ja terveyttä koskeviin asiakysymyksiin

3.5 MUU YHTEISTYÖ JA TOIMINTA

Vammaisneuvosto on toiminnassaan pitänyt tärkeänä tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötahoja ovat esimerkiksi kaupungin eri toimialat, muut vammaisneuvostot sekä muut sidosryhmät. Muista vammaisneuvostoista tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat pääkaupunkiseudun vammaisneuvostot (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa) sekä kuuden suurimman kaupungin vammaisneuvostot (Helsinki, Espoo, Turku, Tampere, Oulu, Vantaa).